

Microxip

El petroli d'Obiang

Guinea Equatorial s'ha convertit en un tres i no res en el país més ric de l'Àfrica. El petroli que raja en abundància ha fet que,

fins i tot, l'acurada diplomàcia de Moratinos hagi «reconsiderat la seva relació» amb el futur dictador.

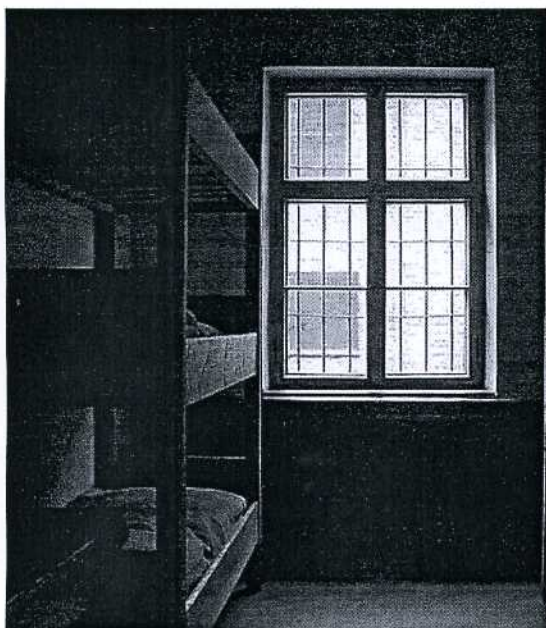
Presons » La situació dels centres penitenciaris comença a ser preocupant

Els funcionaris es revoltent i els presos en pateixen els efectes

La massificació de les cel·les, l'enduriment de les penes, la supressió dels beneficis penitenciaris i el malestar dels funcionaris amb la direcció fan que la situació dels reclusos esdevingui insostenible

Joan Palomés · BARCELONA

«L'aferrissada defensa corporativa dels funcionaris de presons no afavoreix en res les condicions de les presons ni dels reclusos», ens comenta F. G., voluntari des de fa un grapat d'anys en el centre penitenciar de Can Brians i membre d'Acció Cristiana per l'Abolició de la Tortura (ACAT). I és que ja fa massa temps que en algunes presons, i a Can Brians especialment, es respira tensió i malestar entre els funcionaris. Fins al punt que el sindicat de presons FSP-UGT, majoritari en el sector, ha dirigit una carta al secretari de Serveis Penitenciaris, Albert Batlle, en què li exigeix la destitució de la directora, Sílvia Serra, i de la sotsdirectora de la presó. Les reivindicacions laborals i queixes —canvi de guardies, promocions, dies festius...— comparteixen full amb acusacions de «menyspreu, prepotència i despotisme» envers la direcció i una tàcita declaració de guerra. En el fòrum de la pàgina web d'UGT Presons els ànims estan esvalotats. «La plantilla espera consignes para montarla bien gorda», escriu un dels participants. El mes passat, aquest mateix sindicat havia entregat una distinció al funcionari de presons Manuel Allué —en reconeixement de la seva trajectòria— amb el consegüent escàndol desfermat entre les associacions defensores dels drets humans i contra la tortura. I amb raó: Allué és un reconegut ultradretà de vella data amb nombroses acusacions i, almenys, una condemna per maltractaments de reclusos. «Hi ha una greu manca de personal especialitzat: psicòlegs, psiquiatres, assistents socials...», reconeix F. G. La secretària de l'ACAT, Montserrat Munté, confirma que cal funcionaris amb mol-

→ Hi ha molts reclusos amb problemes de malalties mentals i drogadicció.

ta més formació i així la seva feina estaria més reconeguda».

Però el desori dels centres penitenciaris no es limita, ni de bon tros, a les actuals reivindicacions laborals dels funcionaris. «La massificació continua sent el gran problema», comenta F. G. Les presons catalanes tenen gairebé el doble de reclusos que fa quinze anys. Avui, més de 9.000 interns malviuen a les nou presons dependents de la Generalitat —que té transferides les competències penitenciàries— i el ritme de creixement és imparable: la població reclusa, entre els qui entren i els qui surten, augmenta en tres nous presos cada dia: mil l'any. La taxa de població reclusa a Catalunya és de 127 per 100.000 habitants —a l'Estat espanyol és de 144 per 100.000—, molt superior a la de països com França, Alemanya o Itàlia. Així, les expectatives de la Generalitat, que calculava un cens de prop d'11.000 reclusos el 2010, queden trasbalsades. A aquest ritme, els pre-

sos arribaran a 13.000, un nombre que col·lapsarà els centres penitenciaris, tot tenint present les vuit noves presons que la Generalitat està construint o té planificades.

La reforma del Codi penal de 1995 —i reforçada encara més el 2003— és la raó principal de les penúries que pateixen les presons. Unes reformes que comporten l'enduriment de les penes, grans dificultats en l'accés al tercer grau i a la llibertat condicional, el càstig penitenciar de nous delictes i l'abus de la presó preventiva. I si hi afegim el creixement desmesurat d'estrangers, obtenim un còctel explosiu. Avui, un 36% de reus a les presons catalanes són estrangers, i, si es manté la tendència, en quatre anys la meitat dels reclusos seran nascuts fora d'Espanya. Com podem parlar de reinserció, aleshores?

Aquella noble concepció de les institucions penitenciàries com a reinseridores socials ha quedat obsoleta davant de les molt neoliberals estratègies de la tolerància zero, que tan

Maltractaments i tortures a les presons

L'any passat més de 600 persones van denunciar que havien patit tortura i maltractaments a les mans de les forces de seguretat o de funcionaris penitenciaris estatals o autonòmics. A Catalunya hi va haver 77 denúncies, de les quals 45 corresponen a denúncies contra els Mossos d'Esquadra. Segons la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura, aquestes xifres han estat contrastades, però hi ha nombroses persones agredides —especialment entre els immigrants— que no presenten denúncies per por de ser expulsades del país.

Els grups que van presentar més denúncies durant el 2005 van ser els moviments socials (23%), els immigrants (19%) i els detinguts en règim d'incomunicació (11%).

bona acollida ha tingut en terres europees. I la reforma del Codi penal n'és una bona mostra. Una tolerància zero concebuda com una escombra que neteja els carrers dels deshertats amb problemes socials. «Un 90% dels reclusos són pobres, pobres...», comenta F. G. Un 70% dels presos està tancat per delictes vinculats amb el consum i tràfic de drogues i contra el patrimoni. Un col·lectiu, aquest, renyit amb les fiances que alliberen i massa amic dels voluntariosos però ineficaces advocats d'ofici.

L'increment de les taxes de suïcidis a les presons —avui, 90 per 100.000 reclusos, mentre que al carrer se situa en 4 per 100.000— l'ha convertit en la primera causa de defunció, després de les morts naturals i un altre motiu força simptomàtic. Com ho és l'estès ús de les drogues a l'interior dels penals. «L'ingrés de drogues és impossible pels controls estrictes. I gairebé impossible en els vis-à-vis. Com hi entra la droga, doncs?», es pregunta F. G.

»Perles

Els immigrants paguen la baixada salarial

La vella reivindicació patronal i la cantarella dels organismes financers internacionals que reclamen una moderació salarial serà efectiva, per fi, amb la plena incorporació dels immigrants al mercat de treball. Segons un estudi elaborat pel Servei d'Estudis del BBVA, el salari real per cada treballador estranger ha mirvat gairebé un 2%, una xifra similar al decreixement produït el 1995, any de crisi greu.

Tot i així, l'estudi revela que els immigrants han aportat al creixement de l'economia espanyola en els darrers sis anys, almenys, set punts percentuals. L'Estat espanyol és el país de la Unió Europea amb un major pes de la força laboral immigrant: un 9,3%. Alemanya té un 9%, i la mitjana europea dels Quinze —abans de l'ampliació— era d'un 8%.

La Caixa, Sacyr i Pemex blinden Repsol

Sacyr Vallehermoso, una altra de les immobiliàries que han esclatat d'èxit i estan diversificant —més encara— la seva exuberant cartera, ha arribat a un acord amistós amb el president de Repsol YPF, Antoni Brufau, per blindar l'emblemàtica empresa petrolera espanyola. Luís del Rivero, el patró de Sacyr Vallehermoso, ha adquirit el 10% —amb la intenció d'assolir el 15%— de Repsol, que, junt amb el 17% de La Caixa i el 5% de la mexicana Pemex, conformarà una majoria de control del 37%.

Això situarà Repsol en una posició còmoda, lluny de qualsevol ensurt com el patit per Endesa per l'assalt hostil d'E.ON. Els italians d'ENI ja havien intentat fa uns tres anys cruspir-se Repsol, acció evitada per l'aleshores ministre Rato, i tot indicava que tornarien a repetir l'operatiu. La Caixa, un cop assegurat Repsol, centrarà les seves activitats en les estratègies a seguir per Gas Natural, després de digerir el seu fracàs amb Endesa. Hi haurà sorpreses... ■

Les presons catalanes tenen gairebé el doble de reclusos que fa quinze anys